

rettet til „skal“. Det stod i det Forslag, som den højtærede Minister har været Anfører for at faa forkastet her i Tinget. Ministeren har været med til at ødelægge denne Ret for Menighedsraadene og saa søgt at erstatte det med et Cirkulære, som han nu fremstiller som et Cirkulære, der slet ikke giver Folk noget, de kunne lige saa godt gøre det paa den ene Maade som paa den anden, og Ministeren forbeholder sig i det hele taget at se paa, om han kan tage Hensyn til disse Ønsker eller ej. Han stiller ikke Menighederne nogen Ansøgning. Han giver dem aldeles intet.

Det er Ministerens Forsvar for dette Cirkulære, og det maa være en Fornøjelse at høre for dem, der saa stærkt have fremhævet dette Cirkulære som noget, der var meget bedre end det, Menighederne hidtil have haft. Men det, der skal siges, er, at dette Cirkulære har slet ingen Hjemmel i nogen som helst Lov. Der er ingen Lov, der giver Ministeren Bemyndigelse hverken til det ene eller det andet i den Henseende. Det er noget, han har grebet ud af sit eget — fortræffelige Hoved, selvfølgelig. Men det, at han har grebet det ganske ud deraf og skrevet ud til Menighederne, giver ingen Ret for disse og skaber ingen Forpligtelse for Ministeren. Det giver intet, det ser ud til noget, men en Lovbemyndigelse til at gøre det har Ministeren aldeles ikke.

Saa var den højtærede Minister meget inde paa Bestyrelsen af de selvejende Kirker. Han omtalte ogsaa her Cirkulæret af 1908, en Bestemmelse, der er truffen administrativt. Men det er alt saammen i Henhold til Menighedsraadsloven. Det kommer Ministeren ikke fra, at naar man har en Lov om Menighedsraad, der udtrykkelig siger, at Spørgsmaal, der have væsentlig Interesse eller blivende Betydning for Menighedsraads kredsen, skal man indhente Betænkning om, har man netop en Lov at henvise til, naar man henvender sig til Menighederne om Bestyrelsen af selvejende Kirker. Nu er den højtærede Minister saa glad over, at han har fundet Sogneraadene. Men jeg er slet ikke glad over, at Ministeren i dette Tilfælde har fundet Sogneraadene. Her have Sogneraadene ikke noget at gøre, og de ønske sikkert heller ikke at faa noget at gøre her. Jeg ser, at den højtærede Minister i den Anledning har faaet sin Kollega, Indenrigsministeren, til at henlede Sogneraadenes Opmærksomhed paa sine Cirkulærer. Men Sogneraadene have ingen som helst Forpligtelse her. Saa siger Ministeren igen, at det er

saa udmærket at faa Sogneraadene ind paa dette Omraade. Det mener jeg slet ikke. Og den Erfaring, vi have gjort ved Menighedsraadene, viser jo, at de have virket meget heldigt, netop paa dette Omraade med Hensyn til Kirkernes Bestyrelse og Kirkegaardene. Navnlig med Hensyn til Kirkernes og Kirkegaardenes Forskønnelse have de i de 6 Aar virket meget betydeligt. Jeg tror ikke, at Sogneraadene, der jo, som ogsaa Ministeren sagde, have særlig at tage økonomiske Hensyn og spare paa Pengene, saa stærkt ville have denne Side af Sagen for Øje. Jeg mener, at Ministeren aldeles ingen Bemyndigelse har haft til at gaa til Sogneraadene i dette Tilfælde, og jeg mener ogsaa, at han har handlet uheldigt derved. Det rette var at gaa til Lovgivningsmagten, og der var, som sagt, Tid nok til at søge at faa Bemyndigelse til at gaa den Vej, Ministeren ønskede.

Det er ganske naturligt, at tidligere Ministre have henvendt sig til Menighedsraadene, da disse vare oprettede ved Lov, og denne giver en Anvisning paa at høre dem i alle Tilfælde, der angaa Menighedskredsens Interesser. Det er ogsaa klart, at hvis Menighedsraadene havde faaet Lov til at bestaa i den forbedrede Skikkelse, vilde man i Fremtiden have lagt flere og flere Opgaver ind under dem, ogsaa paa dette Omraade med Hensyn til Bestyrelsen af selvejende Kirker. Kirkesynsloven vilde være bleven revideret, og Menighedsraadene vilde have faaet større Indflydelse end hidtil, hvad de ogsaa fortjene. Det er derfor meget uheldig Vej, den højtærede Minister er ved at slaå ind paa, og lige saa uheldigt er det, hvis han ved sin fremtidige Virksomhed vil have de Midler, der indkomme i Kirkerne i Fattigblokkene, i Bøsserne og Tavlerne, lagte over til Hjælpekasserne. Menighedsplejen er ikke noget kommunalt Anliggende, den har ikke noget med Hjælpekasserne at gøre. Menighedsraadene have paa mange Steder virket meget heldigt ved at oprette og udvide Menighedsplejen, ved Ansættelse af Sygeplejersker, ved at faa Foreninger oprettede osv. Men nu kommer Ministeren og siger: de Penge, de navnlig have haft at virke med, dem tager jeg og lægger Haand paa, jeg vil sørge for, at de lægges over til Hjælpekasserne, der ere en rent kommunal Institution. Man kan ved særlig ministeriel Tilladelse give Lov til at samle Penge ind ved særlige Lejligheder, men det er ikke den Vej, Befolkningen ønsker at gaa, og jeg tror, den er meget uheldig.